

شرح القصيدة الفائحة - شرح قصيدة گبریه ۴۰۷

عرضه معترضة و يقال للرجل اذا عرض في شيء قيل رجل عرضن و حنحا ميالات من النشاط اذا ما قضيت من اهل يثرب حاجة xx فمكة من اوطانها و المحصب
خط: نسخ، كا: احمد بن محمد على جزايرى صيمرى، تا: ۱۰۹۲ق؛ محشى؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۶گ (۲۶-۲۱)، ۲۳ سطر [ف: ۳۶-۲۵۲]

● شرح قصیده کیمیائی / ادبیات / فارسی
š.-e qasīda-ye kīmīā'i

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۲۸۲ش

آغاز: آغاز متن (شرح بیت دیگر) این همه نام است برو هر کس برای خویشتن xx در مراتب می‌نهندش پس بگفتم گفتین؛ آغاز افتاده: زبیک تدبیر می‌کرد و شاه را نیز اعتقاد در زبیک بود چنانکه شاه بیامدی یک ماه و دو ماه باوی تدبیر کردی و چند کسی؛ انجام: آخرین بیت در متن نسخه: ملک ایران ملک شه کیخسرو آمد بر سریر xx کز خلف آمد ز من در کشور ایران زمین (شرح: کیخسرو همین ملک را خواهم که می‌فرماید.) انجام افتاده: در ستاره گم مشو بشکن بتان آز ری xx تا روان گردد روانت در جهان خرمی / چون روان گردد روانت در جهان خرمی xx سیزه گردد کاندر میانش بگذری
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرمی، ۳۰۱گ، ۱۲ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۹/۵×۱۳/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۴۰]

● شرح قصیده گبریه = شرح قصیده خاقانی / کلام و اعتقادات / فارسی

š.-e qasīde-ye gabrīyye = š.-e qasīda-ye xāqānī

لاهیجی، محمد بن احمد، - ۱۰۷۷ قمری

lāhījī, mohammad ebn-e ahmad (- 1667)

وابسته به: دیوان خاقانی؛ شیروانی خاقانی، بدیل بن علی (۵۲۰-۵۹۵)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۷ق

شرحی است که شمس الدین محمد بن جمال الدین احمد لاهیجانی بر قصیده حبسیه حکیم خاقانی شیروانی نوشته و این نام را خود شارح به آن داده است، چنانکه می‌گوید: «مخفی نماند که این قصیده در السنه و افواه به قصیده گبریه سایر و دایرست! بجهت احتوا و اشتغال او بر اطوار و اوضاع فرقه کفره مجوسیه و نصرانیه» و شارح نه تنها از روایات اسلامی راجع به رجال و غیره بی‌اطلاع بوده بلکه مراد شاعر را از سوزن عیسی و رشته مریم هم نمی‌دانسته است. این قصیده دارای هشتاد و سه بیت است که در شرح حاضر به‌طور مختصر شرح می‌شود و بنا به گفته شارح در آن به بیست و یک علم اشاره می‌شود.

● شرح قصیده فی اصول الحدیث < شرح قصیده الغرامیه < شرح قصیده فی الطب < زاد الفقیر و جبر الکسیر

● شرح قصیده فی علوم القرآن / علوم قرآن / عربی
š.-u qašīdat-in fī 'ulūm-il-qur'ān

شرح قصیده‌ای رانیه در علوم قرآنی و کیفیت نزول و جمع قرآن و کیفیت کتابت آن، به احتمال زیاد شرح قصیده رانیه «علقیه اتراب القصاید فی اسنی المقاصد» ابو محمد قاسم بن فیره شاطبی (۵۹۰-) باشد که در آن کتاب «المقنع فی رسم المصحف» ابوعمر دانی (۴۴۴-) را به نظم کشیده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۱۴/۳

آغاز: فلما اتحد المنبر تحول الیه فحن الجذع فاتاه النبی صلعم فمسحه و یروی ایه دعاه فکلمه ثم قال لدعه فعاد. آغاز قصیده افتاده: من قال حرفنهم مع حث نصرتهم xx وقر الدواعی فلم یستصر النصرا / کم من بدایع لم توجد بلاغتها xx الا لدیه و کم طول الزمان تری؛ انجام: ان تعفوا الحدف فیه دون ساثرها xx تعفوا یتلوا مع لن یدعوا النظرا
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۲۰ص (۲۴-۱۴۳)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: - ۳۲۶] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۴۴/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳-۱۶۲]

● شرح قصیده فی الکیمیا < شرح قصیده البائیة < شرح قصیده کعب بن زهیر < شرح قصیده بانث سعاد

● شرح قصیده الکمیت / ادبیات / عربی

š.-u qašīdat-i kumayt

وابسته به: دیوان کمیت بن زید = الهاشمیات؛ کمیت بن زید (۶۰-۱۲۶)

شرحی است بر قصیده بانیه کمیت بن زید اسدی هاشمی. از جمله آثار کمیت هاشمیات در ستایش هاشمیان است.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۸۲۹/۳

آغاز: طربت و ما شوقاً الی الیض اطرب xx ولالعبا منی و ذوالشیب یلعب؛ الطرب استخفاف القلب فی حزن او لهو؛ انجام: میالات من النشاط: اذا ما قضیت من اهل یثرب حاجة xx فمكة من اوطانها و المحصب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶گ (۹۴-۹۹) [ف: ۵-۲۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶۵/۲

آغاز: و قال الکمیت بن زید الاسدی یمدح اهل البیت علیهم الصلوة و السلام: طربت و ما شوقاً الی الیض اطرب xx و لالعباً منی و ذو الشیب یلعب؛ الطرب استخفاف القلب فی حزن اولهو ثم استأنف و قال ذو الشیب یلعب ای لاینبئی له؛ انجام: یقال مرأة

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)، جلد بیستم، به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد

DIA 276258

و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳